

HØJESTERETS DOM

afsagt onsdag den 2. oktober 2024

Sag BS-6821/2024-HJR

(1. afdeling)

Codan Forsikring A/S

(advokat Martin Laursen)

mod

Ankestyrelsen

(advokat Inge Houe)

I tidligere instans er afsagt dom af Østre Landsrets 9. afdeling den 26. januar 2024 (BS-16879/2022-OLR).

I pådømmelsen har deltaget fem dommere: Jens Peter Christensen, Hanne Schmidt, Oliver Talevski, Lars Apostoli og Julie Arnth Jørgensen.

Påstande

Parterne har gentaget deres påstande.

Anbringender

Codan Forsikring A/S har supplerende anført navnlig, at As indtægter efter arbejdsulykken ikke er mere arbejdsfrie end en funktionærs løn under sygdom. Funktionæren vil ikke modtage erhvervsevnetabserstatning, før der konstateres en lønnedgang, hvilket skyldes, at der ikke er lidt et tab. Det samme gælder for tjenestemænd.

Så længe A modtager løn eller overskud fra sin virksomhed, har han ikke lidt et økonomisk tab, og der er ikke grundlag for at fastsætte et erhvervsevnetab.

Ankestyrelsen har supplerende anført navnlig, at As indtægter fra virksomheden efter arbejdsskaden har karakter af formueafkast. Havde han valgt at sælge virksomheden og investere provenuet i en anden virksomhed, f.eks. ved køb af aktier, ville tvisten ikke være opstået, fordi der i så fald ikke ville være tvivl om, at indtægter i form af udbytte eller lignende ikke skulle indgå i vurderingen af hans indtjeningsevne efter skaden. Der kan ikke sammenlignes med en funktionær eller tjenestemand, der i ansættelsesforholdet modtager løn under sygdom.

Højesterets begrundelse og resultat

Sagens baggrund og problemstilling

A var i februar 2015 udsat for en arbejdsulykke, da han blev slynget ud af en minigraver efter at være blevet påkørt af en bil i høj fart. Arbejdsmarkedets Erhvervssikring fastsatte i 2019 et samlet varigt mén til 30 % for arbejdsskadens følger. Før arbejdsskaden var A leder i virksomheden X ApS, der bl.a. installerer fibernet. Han er eneejer af virksomheden gennem et holdingselskab. Virksomheden havde ca. 14 ansatte. Han deltog selv i det daglige arbejde med de praktiske opgaver og arbejdede ca. 60-70 timer om ugen. Han fik løn fra virksomheden, og bortset fra regnskabsåret 2013/14 var der positive driftsresultater både i virksomheden og i holdingselskabet. Efter arbejdsskaden var hans samlede indtægter fra virksomheden større end før arbejdsskaden, idet de positive driftsresultater steg.

Den 23. september 2021 traf Ankestyrelsen afgørelse om, at As erhvervsevnetab som følge af arbejdsskaden er 90 %. Ankestyrelsens begrundelse var, at selv om han ikke havde haft nedgang i indtægterne fra virksomheden efter arbejdsskaden, havde skadens følger nedsat hans evne til at skaffe sig indtægt ved at udføre arbejde sammenlignet med før skaden. Ankestyrelsen lagde i den forbindelse vægt på, at indtægterne ikke var udtryk for As evne til at skaffe sig indtægt ved arbejde, fordi der ikke var knyttet en reel arbejdsindsats til indtægterne.

Sagen angår, om der er grundlag for at tilsidesætte Ankestyrelsens afgørelse. Hovedspørgsmålet er, om der ved vurderingen af As evne til at skaffe sig indtægt ved arbejde skal ses bort fra indtægterne fra virksomheden efter arbejdsskaden.

Erhvervsevnetab

Det følger af arbejdsskadesikringslovens § 17, stk. 1, 1. pkt., at har en arbejdsskade nedsat tilskadekomnes evne til at skaffe sig indtægt ved arbejde, har den pågældende ret til erstatning for tab af erhvervsevne. Efter dagældende § 17, stk. 2, skal der ved bedømmelsen af tabet af erhvervsevne tages hensyn til tilskadekomnes muligheder for at skaffe sig indtægt ved sådant arbejde, som med

rimelighed kan forlanges af den pågældende efter dennes evner, uddannelse, alder og muligheder for erhvervsmæssig omskoling og optræning.

Det fremgår af bestemmelseernes forarbejder, at erstatning for tab af erhvervsevne er erstatning for den forringelse af skadelidtes indtjeningssevne eller erhvervsmuligheder, som skaden har forvoldt. Kan skadelidte uanset store medicinske varige følger af arbejdsskaden genoptage sit sædvanlige arbejde eller andet arbejde til samme løn, har skadelidte ikke krav på erstatning for tab af erhvervsevne.

Højesteret finder herefter, at det er afgørende for, om der er lidt et erhvervsevnetab, at arbejdsskaden har nedsat skadelidtes evne og mulighed for at skaffe sig indtægt ved arbejde. Der kan i den forbindelse ikke lægges vægt på arbejdsfri indtægter, dvs. indtægter som ikke relaterer sig til en arbejdsindsats. Om der er tale om arbejdsfri indtægter, må bero på en konkret vurdering.

Den konkrete sag

Som nævnt er A tilkendt mén godtgørelse på 30 % for følgerne af arbejdsskaden. Disse følger omfatter betydelige funktionsbegrænsninger i form af psykiske og kognitive gener, lænde-rygsmerter med udstrålende bensmerter, nedsat bevægelighed i ryg, smerter i skulder og albue samt føleforstyrrelser. En arbejdsprøvning i 2018 viste, at han under skånebehov kunne arbejde ca. 2 timer om ugen med en effektivitet på ca. 10 %. Han er i 2018 tilkendt førtidspension.

A er efter arbejdsulykken i 2015 ikke vendt tilbage til sit arbejde i virksomheden eller i anden beskæftigelse. En medarbejder overtog virksomhedens drift og ledelse, og A har alene underskrevet enkelte dokumenter, betalt nogle regninger og modtaget orientering om virksomheden. Højesteret finder, at disse beskedne ekspeditioner må anses for at være knyttet til As ejerskab af virksomheden og det forhold, at han efter arbejdsskaden fortsat var registreret som direktør i virksomheden og holdingselskabet.

På den anførte baggrund finder Højesteret, at As indtægter fra virksomheden efter arbejdsskaden ikke beror på hans arbejdsindsats, men må anses for arbejdsfri indtægter. Der er herefter ikke grundlag for at tilsidesætte Ankestyrelsens afgørelse, hvorefter As indtægter fra virksomheden efter arbejdsskaden ikke skal indgå i vurderingen af hans erhvervsevne.

Konklusion

Højesteret stadfæster landsrettens dom.

THI KENDES FOR RET:

Landsrettens dom stadfæstes.

I sagsomkostninger for Højesteret skal Codan Forsikring A/S betale 150.000 kr. til Ankestyrelsen.

Sagsomkostningsbeløbene skal betales inden 14 dage efter denne højesteretsdoms afsigelse og forrentes efter rentelovens § 8 a.